

**Yazar
Komisyon**

Genel Kültür Genel Yetenek Ezberbozan Türkçe Soru Bankası

ISBN 978-625-6890-48-0

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayinevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten uluslararası akademik bir yayınevidir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan WorldCat ve ayrıca Türkiye'de kurulan Turcademy.com tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

23. Baskı: Temmuz 2023 Ankara

Proje-Yayın: Deniz Şahan
Dizgi-GrafikTasarım: İlknur Öztürk
Kapak Tasarım: Pegem Akademi

Baskı: Koza Yayın Dağıtım AŞ
Saray Mahallesi 205 cadde No: 4/2
Kahramankazan/ANKARA
Tel: (0312) 385 91 91

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 45553

İletişim

Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.

No: 141/33, Yenimahalle/Ankara

Yayınevi: 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: pegem@pegem.net

WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

TÜRKİYE'DE İLK DEFA TÜM KİTAPLAR YANINDA; CEPTE, TABLETTE VE MASANDA

Hibrit kitaplarda kullanıcılar;

- 1 Kitabın dijital formatına erişim sağlayabilir.
- 2 Testleri çözebilir.
- 3 Video çözümleri görebilir.

Yapay zekâ, bırakılan etkileşimler sonrasında kullanıcıların başarı durumlarını tespit ederek karşısına bir analiz ekranı çıkarmaktadır.

Detaylı anlatım için QR kodu okutunuz.

Pegem Kampüs web sitesi üzerinden hibrit kitabınıza erişebilmek için aşağıdaki adımları takip ediniz:

**Aktivasyon kodu kitabınızın ilk sayfasında yer almaktadır.
Aktivasyon kodu ile aktif ettiğiniz hibrit kitaba erişim 31.08.2024 tarihine kadar geçerlidir.
Kitaba dair içerikler Eylül 2023'ten itibaren yayında olacaktır.**

**Pegem Kampüs İletişim Hattı
0312 418 51 55**

İÇİNDEKİLER

Test - 1	Sözcük Düzeyinde Anlam.....	1
Test - 2	Söz Düzeyinde Anlam	6
Test - 3	Söz Öbekleri (Deyim - Atasözü - İkileme - Pekiştirme).....	12
Test - 4	Sözcükte Anlam Olayları	17
Test - 5	Cümlede Anlam	22
Test - 6	Cümlede Anlam	30
Test - 7	Cümle Analizi.....	36
Test - 8	Cümlenin Yorumu	42
Test - 9	Cümle Oluşturma.....	48
Test - 10	Anlatım Biçimleri ve Düşünceyi Geliştirme Yolları	54
Test - 11	Anlatım Biçimleri ve Düşünceyi Geliştirme Yolları	62
Test - 12	Paragrafta Çıkarım	70
Test - 13	Konu ve Ana Düşünce	77
Test - 14	Yardımcı Düşünceler	85
Test - 15	Yardımcı Düşünceler	92
Test - 16	Paragrafın Akışını Bozan Cümle	100
Test - 17	Paragrafın Akışını Bozan Cümle	106
Test - 18	Paragrafta Yer Değiştirme.....	112
Test - 19	Paragrafta Yer Değiştirme.....	118
Test - 20	Paragraf Bölme.....	125
Test - 21	Boşluk Tamamlama	131
Test - 22	Paragraf Oluşturma	138
Test - 23	Paragraf Oluşturma	143
Test - 24	Parçaya Dayalı Sorular.....	149
Test - 25	Parçaya Dayalı Sorular.....	156
Test - 26	Ses Bilgisi	162
Test - 27	Yapı Bilgisi	167
Test - 28	Sözcük Türleri (İsim - Sıfat - Zamir - Zarf)	172
Test - 29	Sözcük Türleri (İsim - Sıfat - Zamir - Zarf)	177
Test - 30	Sözcük Türleri (İsim - Sıfat - Zamir - Zarf)	182
Test - 31	Sözcük Türleri (Edat - Bağlaç).....	187
Test - 32	Fiiller	191
Test - 33	Fiiller	196
Test - 34	Fiiil Çatıları.....	201

İÇİNDEKİLER

Test - 35 Cümle Türleri	206
Test - 36 Cümlenin Öğeleri	212
Test - 37 Karma Dil Bilgisi.....	218
Test - 38 Karma Dil Bilgisi.....	223
Test - 39 Yazım Kuralları	230
Test - 40 Yazım Kuralları	236
Test - 41 Yazım Kuralları	241
Test - 42 Noktalama İşaretleri.....	246
Test - 43 Noktalama İşaretleri.....	250
Test - 44 Noktalama İşaretleri.....	256
Test - 45 Anlatım Bozukluğu.....	261
Test - 46 Anlatım Bozukluğu.....	266
Test - 47 Sözel Mantık.....	271
Test - 48 Sözel Mantık	279
Test - 49 Sözel Mantık.....	287
Test - 50 Sözel Mantık	295
Cevap Anahtarı.....	303

Not: Sözcükte Anlam ünitesi anlam bilgisinin ilk basamağıdır. Bilindiği gibi, bir metnin tam anlaşılması, o metindeki sözcüklerin ve söz gruplarının (mecazlı kalıplar, deyimler, atasözleri...) tam olarak anlaşılmasına bağlıdır.

Nasıl ki spor yapmadan önce ısınma hareketleri yapılırsa uzun soluklu testlere başlamadan önce çözülen Sözcükte Anlam testleri de öğrenciyi hızlı soru çözme kondisyonuna sokan basit egzersizler gibi düşünülmelidir.

Bu yüzden bu ünitedeki testleri, süre tutarak ve seri bir şekilde çözmek daha faydalı olacaktır.

Lütfen tüm testlerin çözümlerindeki not ve açıklamaları okuyunuz!

BU KİTAPTAN DAHA İYİ FAYDALANMAK İÇİN LÜTFEN ÖN SÖZ BÖLÜMÜNÜ OKUYUNUZ.

1. El değmemiş Anadolu dağlarında yaşayan binlerce

farklı türde canlı var. Bunlardan bazıları kendini

insanlardan saklayabilirken bazıları insanların samimiyetine güvenip gün yüzüne çıkıyor.

Bu parçadaki altı çizili sözlerle ilgili olarak aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

- A) I. söz, deyimdir.
B) II. söz, temel anlamda kullanılmıştır.
C) III. söz, nicel anlamlıdır.
D) IV. söz, genel anlamlıdır.
E) V. söz, mecaz anlamlıdır.

2. **Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi yan anlamda kullanılmıştır?**

- A) Ne annesi ne babası Ayşe'nin başka bir şehirde okumasını istiyordu.
B) Rüzgâr öyle şiddetliydi ki bazı camları bile kırdı.
C) Tansiyonun dengelenmesinde her gün iki diş sarımsak oldukça faydalı.
D) Ben onu o kadar uyardığım hâlde o yine de ayakta uyuyor.
E) Bu sektörün çok yakında batacağını anlamıştım.

3. "Geniş" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Geniş bir elbisenin içinde küçük bir çocuğu andırıyordu.
B) Geniş, fayans döşeli bir balkon yaptırdı köydeki evine.
C) Besbelli ki geniş bir insandı yeni sınıf arkadaşımın babası.
D) Bu ağaç, geniş bir bostan duvarının dış tarafında idi.
E) Bazı sözcüklerin anlam kapsamı dar, bazılarınıninki geniştir.

4. Kitaplara dair yazılarda genellikle (çoğunlukla) iki eğilim (yönelim) görülür: Bir tarafta bahsettiği kitap hakkında lafı dolandıran (sözü uzatan) ve iyi bir üslup uğruna (amacıyla) aslında tanıttığı kitaba haksızlık eden metinler, diğer tarafta ise konu edindiği kitabın içeriğini düz bir anlatımla sunarken (alıntılarken) pek de lezzet vermeyen tanıtım yazıları.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi ayrıca içinde verilen sözle anlamca uyuşmamaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. "Büyük" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde nicel anlamda kullanılmamıştır?

- A) Elindeki büyük torbayı bagaja zar zor yerleştirdi.
B) Büyük ağabeyi bu hafta askerden döndüğü için çok heyecanlı.
C) Bu büyük insan edalarıyla bir yere varamayacağını bilmelisin.
D) Büyük bir servete kavuşunca gözü hiçbir şey görmez oldu.
E) Büyük bir bahçenin ortasına küçücük bir kulübe yaptı.

6. (I) Gün içinde, onca koşturmanın arasında, ne kadar can sıkıcı olay varsa karşılaşıyorsunuz. (II) Doğal olarak insanda ne sağlam bir moral kalıyor ne de güç. (III) Bütün bunlara rağmen akşam sahneye çıkıp oyunumuzu en iyi şekilde oynamak zorundayız. (IV) Zaten tersi bir durum düşünülemez. (V) İnsanlar, o güç koşullarda, bu anlaşılması zor oyunu izlemeye gelmişler; bu, onlara yapılırmı?

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde eş anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. (I) Ben bu işi yıllarca, günlük gazetelerde çizerken yaptım. (II) Çok büyük zorluklarla binlerce kez karşılaştım ama usanıp yatarsanız derhal kalemi kâğıdı bir yana bırakmanız gerekir. (III) Çünkü yaptığınız iş, karikatür; doğal olarak hemen işinize yansır. (IV) Bundan yıllarca önce annemi kaybettim mesela. (V) Mezarlıktan sonra gazeteye gittim ve karikatürümü çizdim.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yakın anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. "Boş bir kutu duruyordu kapının hemen önünde." cümlesindeki "boş" sözcüğünün anlamca karşıtı aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Elinde ağzına kadar fındık dolu bir torbayla sınıfa girdi.
B) Dolu geçen günlerden sonra nihayet ayrılık vakti geldi.
C) Bütün bunlar içi boş vaatler, bence inanmayın siz.
D) Deli dolu bir çocukluk geçirmişti.
E) Sevgi dolu bir insandı büyüdüğüm köydeki ilkokul öğretmenim.

9. Yazılışları ve okunuşları aynı, anlamları farklı olan sözcüklere "sesteş sözcükler" denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "sesteş" sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) İçindeki boşluğu doldurup doldurup boşaltıyor tükülerle.
B) Ne doğrarsan aşına o çıkar kaşığına, demiş atamalarımız.
C) Ustamın adı Hıdır, benim elimden gelen budur.
D) Yıldan yıla eridim aşkla, artık dayanmam yılalarm hasretine.
E) Ela gözlerini sevdiğim dilber, şu gelip geçtiğin yollar övünsün.

10. Kökteş sözcükler, anlamca birbirine bağlı ad ve eylem kökleridir. Örneğin; boya - boyamak, ekşi - ekşimek... Bu sözcüklerin anlamları doğrudan birbiriyle ilgilidir.

Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcükler arasında kökteşlik ilişkisi vardır?

- A) Gülleri soldurmuş elem yaşları
Bana bir gülse sevdiğim
B) Ei, elden üstündür
Ellere mi anlatayım derdimi
C) Yüz kişi arasında seni mi seçtiler
Her sabah mutlaka yüzerim
D) Güreş, Türklerin ata sporudur
Çocuklar plajda keyifle güreşiyorlar
E) Gelinle damadın üstüne para saçtılar
Uzun saçları beline kadar uzanıyordu

11. "Eksik bir şey mi var hayatımda?" sorusunu en az bir defa olsun sormamış birini tanımadım. Böylesine

masum ve kışkırtıcı bir soruyla başlayan şarkıyı,

güneş kocamış dağların arkasında süzülürken dinlemeyi seviyorum. Hayatın boşluğuna sızan o cümleyi,

müziyenliğinin yanı sıra hınzır ve derin romanlar yazan

Hüsnü Arkan yazmış. Kırık ritmi ve buruk melodisiyle

Ege'nin kızı olan bu şarkı, iç kamaştırıcı bir tat veriyor.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisinde mecazlı bir söyleyiş yoktur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?**

- A) Zamansız yitirdiğim sevgiliye olmadık zamanlarda eriştim.
B) Telefondaki ses, bir şeyler anlatmaya çalışıyordu ancak onu anlayan yoktu.
C) Kara haberi duyan aile, soluğu hastanenin bahçesinde aldı.
D) Elektrikler gidince evi hüzün ve tozlanmış hatıralar kaplardı.
E) Askerliğini yaptıktan sonra bir işe girme umuduyla İstanbul'a gider.

13. I. Yirmi yıla yakın bir süredir bu bahçede haşhaş yetiştiriyor.
II. Bu işi en kısa sürede yetiştiririz, merak etmeyin siz.
III. Sınıfta söylenen her şeyi hemen koşup yetiştirmiş müdüre.
IV. Bu okul, ülkemizin en değerli insanlarını yetiştiriyor.
V. Yüksek lisans tezimi bir haftaya yetiştiririm.

“Yetiştir-” sözcüğü yukarıdaki numaralanmış cümlelerde kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

14. Annem dün sessizce odama girdi. Parmaklarımın arasında ezilip büzülen kitabımın karşısında okumaktan gözlerimin feri kaçmış, düşünmekten alını kırıışmış olarak buldu beni yine.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisi soyut anlamda kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

15. Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim elemanlarının grup çalışmasıyla ortaya çıkan eserde Amerikan edebiyatında kadın konuları ve kadına bakış açıları kronolojik yöntemle tartışılıyor.

Bu cümledeki numaralanmış sözcüklerden hangisi terim anlamıyla kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

16. İnsanı delip geçen (etkili), sıra dışı, bilinenlerin sınırlarını zorlayan (düşündürücü) bir bakışa sahipti. İnsan canlısı (samimi) bir çocuktu aynı zamanda. Güldüğü zaman sevgi ve iyilik saçılıyordu yüzünden. Olayları kökünden kavrayan (sorgulayan) konuşması, keskin ve berrak (kararlı ve net) duruşu vardı.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisi ayrıca içinde verilen sözle anlamca uyuşmamaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük genel anlamda kullanılmıştır?

- A) Son yazısında ülkenin içinde bulunduğu çıkmaza çözümler arıyor.
B) Roman insana yeni dünyalar ve yeni insanlar tanıtır.
C) Eve gelen çocuk ilk günden sorun çıkarmaya başladı.
D) Elindeki kitabı çocuğa uzatıp bunu okuması gerektiğini söyledi.
E) Özellikle yaz aylarında Akdeniz kıyıları dolup taşıyor.

18. Sait Faik'i Sait Faik yapan, o yüksündüğü (eleştirdiği) özellikleriydi. Biraz da aylaklığıydı (avareliğiydi).

Hiçbir ciddi işi ucundan tutmayan, sonu hiç gelmeyen hercailliği (kararsızlığıydı).

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisinin ayrıca içindeki anlamı yanlış verilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

19. (I) Eskizimden şöyle bir uzaklaşıp çizgilerin içine daldım az önce. (II) Bir yudum içime çektim, dolaniverdim etrafında, bakındım, arandım bir süre. (III) Az önce çekilip filtrelenmiş sıcak ve yumuşak kahvemini arka planına gizlenen o meyvemsi tat gibi, çizgilere emanet ettiğim mandalina kokusunu içime çektim. (IV) Saat, sabahın kör karanlığına ulaşmış, az sonra gün ağaracak! (V) Ne kadar oldu, kaç saattir masabaşındayım; elimde kalem, kâğıt...

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde düşsel öğelere yer verilmemiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

20. Zaman öyle akıyor (hızla geçmek) ki ne zaman liseyi bitirdik ne zaman üniversiteyi bitirdik anlayamıyoruz (kavrayamamak). Geriye dönüp baktığımızda (değerlendirmek) aslında koca bir ömrü (dönemi) gerçekten boşuna (verimsiz) geçirmişiz.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi ayrıca içinde verilen sözle anlamca uyuşmamaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

ÇÖZÜMLER

1. Parçadaki altı çizili sözlerle ilgili olarak A, B, C, D seçeneklerinde verilenler doğrudur. “**Samimiyet**” sözcüğü “**içtenlik, samimi, yapay olmama**” anlamlarına gelen bir sözcüktür ve gerçek anlamda kullanılmıştır. Dolayısıyla mecaz anlamda kullanıldığına yönelik ifade yanlıştır.

Cevap E

2. “**Diş**” sözcüğü “**insan dışı**” anlamında kullanılırsa temel anlamda kullanılmış olur. “**İki diş sarımsak**” sözündeki “**diş**” ise şekil olarak temel anlamla yani insan dışıyla ilişkilendirildiği için yan anlam özelliği kazanmıştır.

Cevap C

3. “**Geniş**” sözcüğü “**eni çok olan**” anlamında kullanılırsa temel anlamda kullanılmış olur. Bunun dışında kazandığı anlamlar yan ve mecaz anlamlardır. “**Geniş bir insandı**” sözünde ise “**geniş**” sözcüğü bir kişi için “**aldırmayan, rahat**” anlamlarında kullanılmış, mecaz anlam kazanmıştır.

Cevap C

Sözcüğün temel, yan ve mecaz anlamlarıyla ilgili aşağıdaki karşılaştırmalı örnekleri inceleyiniz.

Not: Temel anlam (ilk anlam)

Bir sözcüğün zihinde karşıladığı ilk kavramdır. Diğer bir deyişle sözcük (tek başına) duyulduğunda ya da okunduğunda akla gelen ilk şeydir. Örneğin,

- Çocuğun ağızı kanıyordu.
- Uygarlık ateşten doğmuştur.
- Tüm gücüyle ipi kesmeye çalıştı.

Not: Yan anlam

Sözcüğün, “temel anlamı”ndan kopmadan kazandığı, onunla ilişkili yeni anlamlardır. Örneğin,

- Mağaranın ağızı o kadar küçüktü ki içeri ancak bir çocuk girebiliyordu.
- Çocuğun atesini bir türlü düşüremiyorlar.
- Belediye, elektrik faturalarını ödemeyen şirketlerin elektrikliğini kesti.

Not: Mecaz Anlam

Sözcüğün gerçek anlamlarından (temel anlamından ve yan anlamlarından) uzaklaşarak farklı anlamlarda kullanılmasıdır. Örneğin,

- Bu mahallede onun gibi ağızı bozuk birini daha görmedim.
- Yeni seçilen muhtar, toplantıda çok atesli konuştu.
- Kapının hemen yanında oturan gizemli bir adam garsonu kesiyordu.

Not:

ÖSYM'nin yaptığı sınavlarda “temel anlam” ve “yan anlam” değil, “gerçek anlam” ve “mecaz anlam” ayrımı sorulmuştur. Sorularda, seçenekler arasında çeldirici olarak yan anlamda kullanılmış sözcük de verilebileceği için dikkatli olunmalıdır. Yan anlam, temel anlamla bir şekilde ilişkilidir ve gerçek anlam başlığında ele alınır oysa mecaz anlam düşsel, gerçek dışı bir anlamdır.

4. Cümledeki “**...düz bir anlatımla sunarken**” ifadesindeki “**sunmak**” sözcüğü “**konuyu karşıdakine aktarmak**” anlamına gelir. “**Alıntı yapmak**” ise “**başkasına ait bir ifadeyi almak, aktarmak**” anlamına gelir. Dolayısıyla açıklama ile sözcük anlamca uyuşmamaktadır.

Sunmak: Bilgi vermek amacıyla çeşitli yöntemler kullanarak bir konuyu dinleyenlere aktarmak

Alıntılanmak: Bir yazıya başka bir yazarın yazısından cümle veya cümleler almak, alıntı yapmak (tdk.gov.tr)

Cevap E

5. Nicel, ölçülebilir ve sayılabilir kavramları ifade eder. Buna göre A, B, D ve E seçeneklerinde verilen “**Büyük torba, büyük ağabey, büyük servet, büyük bahçe...**” ifadeleri ölçü ya da sayı kavramıyla tanımlanmıştır. “**Büyük insan**” sözünde ise herhangi bir ölçü belirtilmemektedir. Sözcük burada “**üstün, erdemli vs.**” anlamlara gelecek şekilde, yani nitel anlamda kullanılmıştır.

Cevap C

6. “**Güç koşullarda anlaşılması zor**” ifadesinde “**güç-zor**” sözcükleri aynı anlama gelmektedir.

Cevap E

Not:

Eş anlamlı sözcüklerin bir arada kullanılması anlatım bozukluğuna yol açmaktadır. Örneğin,

- Müdür hepimizi tebrik edip kutladı.
- Ülkenin ekonomik ve iktisadi sorunlarını çözmeye çalışıyorlar.

7. II. cümledeki “**usanıp yılırsanız**” sözünde “**usamak**” ve “**yılmak**” sözcükleri anlamca birbirine yakındır. İkisi de “**bıkmak, bezmek**” anlamında kullanılmıştır.

Cevap B

8. “Boş bir kutu” ifadesindeki “boş” sözcüğü “içinde bir şey olmayan” anlamında kullanılmıştır. Bunun karşısı da “içi dolu olan”dır. “Fındık dolu bir torba” ifadesinde de “dolu” sözcüğü, “boş” sözcüğünün karşısı olarak verilmiştir.

Cevap A

9. Sesteş; yazılışları aynı, anlamları farklı olan (“saç, kır, el...” gibi) sözcüklerdir. “Yıldan yıla eridim aşkla, artık dayanmam yılım hasretine” cümlesinde hem “bık-mak” fiili hem de “zaman” anlamına gelen, aynı yazılışa da farklı anlamları karşılayan “yıl” sözcükleri bir arada kullanılmıştır.

Cevap D

10. Kökteşlik ilişkisinde hem isim hem fiil olarak kullanılabilen ve (sesteş sözcüklerin tersine) anlamları ilgili sözcüklere bakılır. “Güreş, Türklerin ata sporudur.” cümlesinde “güreş” isimdir. “Çocuklar plajda keyifle güreşiyorlar.” cümlesinde ise “güreşmek” anlamında fiil olarak kullanılmıştır.

Cevap D

11. I numaralı ifadede “sormak, tanımak” fiilleri, gerçek anlamlarında kullanılmıştır. Diğer seçeneklerdeki “masum ve kışkırtıcı, hayatın boşluğuna sızan, hınzır ve derin romanlar, kırık ritim ve buruk melodi” ifadeleri, düşsel anlam kazanmış ve mecazlaşmıştır.

Örneğin “sızmak” sözcüğü “suyun sızması” anlamında kullanılıyorsa gerçek anlamda kullanılmış olacaktı fakat “hayatın boşluğuna sızmak” ifadesi düşsel, gerçek dışı bir anlam taşır.

Cevap A

12. “Zamansız yitirdiğim sevgiliye olmadık zamanlarda eriştim.” cümlesinde “yitirmek” ve “erişmek” sözcükleri anlamca birbirine karşıttır.

Cevap A

13. “Yetiştir-” sözcüğü I. cümlede “büyütmek”,

II ve V. cümlede “zamanında bitirmek”,

III. cümlede “söylemek, ispiyonlamak”

IV. cümlede “eğitmek” anlamında kullanılarak dört farklı anlam kazanmıştır.

Cevap D

14. “Oda, parmak, kitap, (fiziksel olarak) kırışmak” sözcükleri duyu organlarıyla algılanabilen özellikler olduğu için somut anlamlıdır. “Fer” aslında “aydınlık, parlaklık” anlamında somut anlam taşısa da bu cümlede mecaz anlamda kullanılmış ve soyut anlam kazanmıştır.

Cevap D

15. Terim; herhangi bir bilim, sanat ya da meslek dalıyla ilgili özel anlamlı sözcüklerdir. Cümledeki “kronoloji” sözcüğü de cümlede “tarih”le ilgili bir anlam karşıladığı için terim anlamı kazanmıştır.

Cevap D

16. IV. numaralı “kökünden kavrayan” ifadesi “olayları iyice anlayan” anlamına gelmektedir. “Sorgulama” ise “eleştirel bir gözle bakma” anlamına gelir. Dolayısıyla ayraç içindeki açıklama yanlıştır.

Cevap D

17. “Son yazısında”, “Eve gelen çocuk”, “ellerindeki kitap” ve “Akdeniz kıyıları” sözleri anlamca sınırlanmış belirli kavramları anlatmaktadır. “Roman” ise genel anlamda roman türünü (tüm romanları) kastetmektedir.

Cevap B

18. I numaralı “yüksünmek” sözcüğünün açıklaması yanlıştır. Altı çizili sözcüklerin anlamları şu şekildedir:

Yüksünmek: Üşenmek, tembellik etmek

Aylak: İşsiz, boş gezen, avare (tdk.gov.tr)

Hercai: Hiçbir şeyde kararlı olmayan veya konudan konuya geçiveren, kararsız

Cevap A

19. I. cümlede “çizgilerin içine daldım”,

II. cümlede “içime çektim”,

III. cümlede “çizgilere emanet ettiğim mandalina”,

IV. cümlede “saat sabahın kör karanlığına ulaşmış” ifadelerinde bazı sözcükler gerçek anlamlarının dışında kullanılmış, düşsel (gerçek dışı, hayalî, mecazi...) ögelere yer verilmiştir.

Cevap E

20. IV numaralı “ömür” sözü bütün yaşamı kasteder. Fakat açıklamasında sadece bir zaman dilimi anlamına gelen “dönem” sözcüğü bu anlamı karşılamaz.

Dönem: Belli özellikleri olan zaman parçası, periyot

Ömür: Yaşam (tdk.gov.tr)

Cevap D

Not: Sözcükte Anlam ünitesi kapsamında KPSS'de **en çok sorulan** soru tipi bu testteki sorulardır.

Parçanın yazarı kimi zaman birkaç sözcüğü bir araya getirerek oluşturduğu sözcük gruplarına çeşitli anlamlar yükler. Bu sözlerin bilindik, kalıplaşmış anlamları yoktur. O parçada ortaya çıkan anlamlardır bunlar.

Burada **dikkat edilecek en önemli nokta**, altı çizili olarak verilen sözcük gruplarının anlamlarını cümle ve paragraftan aldığıdır.

Bu soru tiplerinde altı çizili ifadelerde geçen sözcüklerin gerçek anlamından hareket edilerek mecaz anlamlara ulaşılır. Çoğunlukla verilen sözcüğün gerçekteki işlevine dikkat etmek gerekir. Örneğin,

“Çağımızın ulaştığı gelişmişlik düzeyi düşünülürse artık geçmişe özlem duymak, çağına göre düşünüp hareket etmemek, geçmişe demir atmak olur.”

cümlesinde geçen **“demir atmak”** fiilinin gerçek anlamından yola çıkılarak bir yargıya ulaşmak gerekir.

Gemileri bir yere bağlamak için kullanılan bu ifade mecazlı bir anlama geçmiş, yani **“geçmişin sınırları dışına çıkamamak, geçmişe bağlı kalmak”** anlamı kazanmıştır.

Lütfen tüm testlerin çözümlerindeki not ve açıklamaları okuyunuz!

1. Romanlarımda yaşadığım zamanla ilgili konular seçiyorum. İnsan bildiği şeyleri daha iyi anlatır. Roman bir anlatı sanatı. Bilmediğiniz şeyleri anlatamazsınız, ben de bildiğim, gördüğüm şeyleri anlatıyorum. Böylelikle zamana şahitlik de ediyorum.

Bu parçada geçen “zamana şahitlik etmek” ifadesinden yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Yapıtın kalıcılığını sağlamaya çalıştığına
B) Resmî olmayan bir çeşit tarihsel belge oluşturmayı amaçladığına
C) Zamana eserleri aracılığıyla ayak uydurmak istediğine
D) Bilinen gerçekleri, bilinenden daha farklı göstermeyi amaçladığına
E) Toplumsal gelişmelere yön verdiğine

2. (I) Bizim gençliğimizde tam anlamıyla usta bir Ataç vardı. (II) Gerçekten de Ataç, başımızın üstünde bir gözdü. (III) Diğerleri tam olarak ne düşünürdü bilemem. (IV) Ama ben, şiir yazarken onun yazdığını denetlediğini hissedirdim. (V) Aynı yetkinlikte kişiler elbette şimdi de var ama onların var olduğunu kabul edecek zihniyet yok. (VI) Bugünkü gençler için benim söyleyecek bir şeyim yok.

Bu parçadaki altı çizili sözün anlamı numaralanmış cümlelerin hangisinde verilmiştir?

- A) I. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

3. Onun İstanbul'daki yaşamıyla ilgili pek çok şey biliyorduk. Farklı şehirlerde, yazar ve şair dostlarıyla yaşadığı ilginç anılarını neşeli ve enerjik üslubuyla bize aktarırdı. İstanbul'un kafelerini, sokaklarını, sinemalarını ve müzelerini ağzımızın suyu akarak dinlerdik ondan. Yıllar sonra İstanbul'a gittiğimde büyük bir düş kırıklığı yaşamıştım. Sanırım İstanbul onun anlattığı biçimiyle hiç var olmadı. O bize kendi İstanbul'unu anlattı.

Bu parçada “kendi İstanbul'unu anlatmak” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstanbul'un orada uzun süre kalanları daha çok etkilediği
B) İstanbul'da tercih edilen mekânların kişiden kişiye ve yıldan yıla değiştiği
C) İstanbul'la ilgili aktardıklarına zihnindekileri de kattığı
D) İstanbul'u ziyaret edenlerin orayla ilgili izlenimlerini uzun yıllar anlattıkları
E) Anlatılanların İstanbul'da gidilen yerlerle ilgisinin olmadığı

4. Yazarlar ya da eleştirmenler çoğu zaman okurdan bir beklenti içerisinde olurlar. Onlardan eserle ilgili eksiksiz, doğru bir değerlendirme beklerler. Oysa okurların nitelikli eserlerle niteliksiz eserleri birbirinden ayırmasını beklemek igne deliğinden Hindistan'ı seyretmek gibidir.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gelecekte gerçekleşecek bir durumu beklemek
B) Asla oluşmayacak durumların hayalini kurmak
C) Yapay bir dünya kurup burada yaşamak
D) Bir durumun oluşmasıyla ilgili umutlanmak
E) Beklentilerinin gerçekleşmesi için çaba göstermek